

Lunds kommun

Granskning av årsbokslut och
årsredovisning 2021

Lars Starck
Auktoriserad revisor

Inledning

På uppdrag av kommunrevisionen i Lunds kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2021

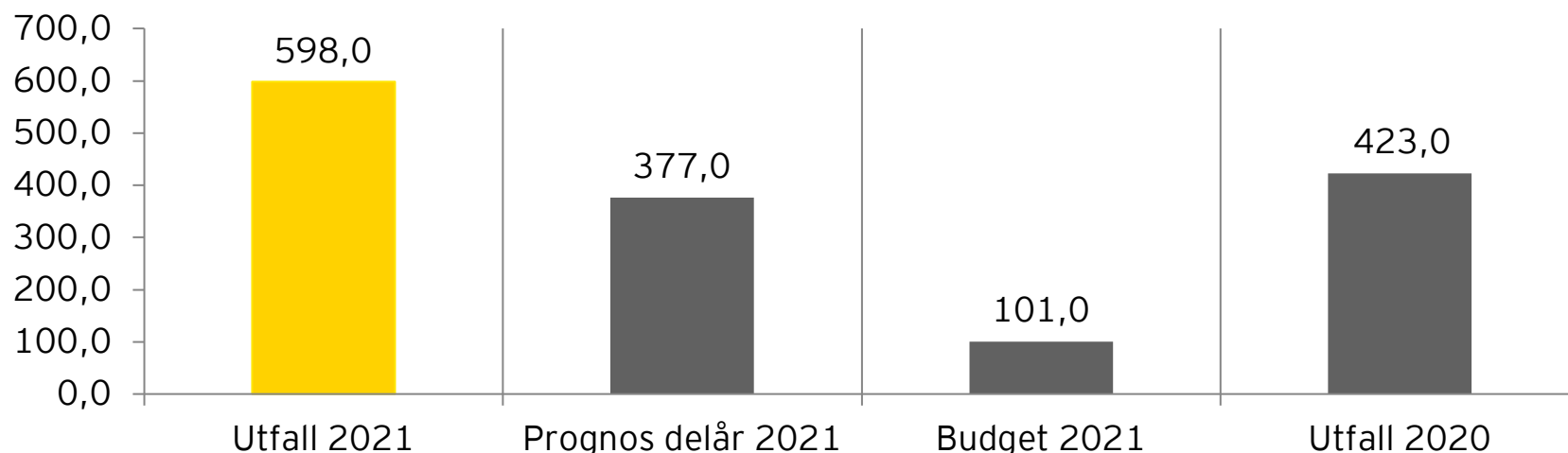
Revisorerna har till uppgift att

- ▶ Pröva om räkenskaperna är rättvisande.
- ▶ Bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.
- ▶ Bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat.

- ▶ Vår granskning av årsredovisningen har omfattat sidorna 15-109.
- ▶ I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar.

Övergripande analys 2021

Kommunens totala utfall i jämförelse med budget och föregående år (mnkr)

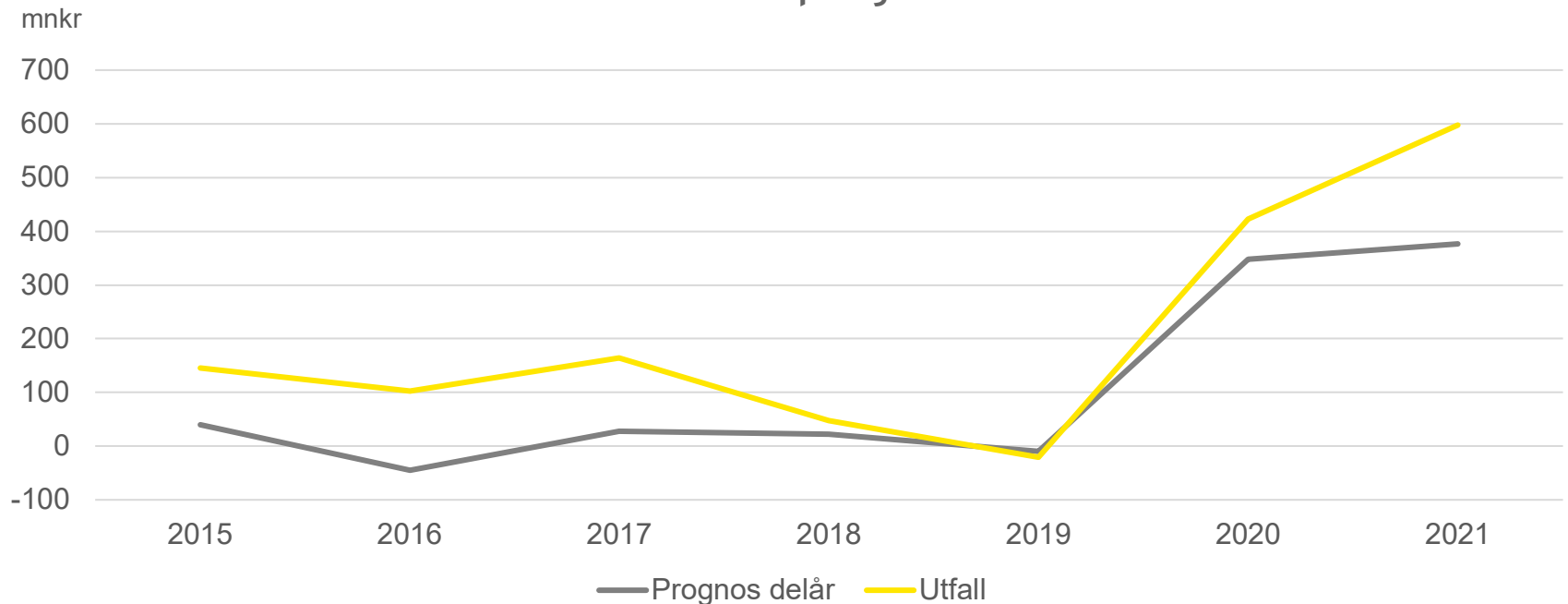

De största budgetavvikelserna:

Nämndernas nettokostnad	+214 mnkr
Ökade skatteintäkter och generella statsbidrag	+142 mnkr
Finansnettot	+109 mnkr
<i>varav effekt av marknadsvärdering</i>	+75 mnkr
Resultat från exploateringsprojekt	+61 mnkr
<i>varav effekt av redovisningsprincip</i>	+51 mnkr
Pensionskostnader	-22 mnkr
<i>Varav effekt av ändrad livslängdsantagen</i>	-35 mnkr

Prognossäkerhet

Avvikelser mellan prognos och utfall

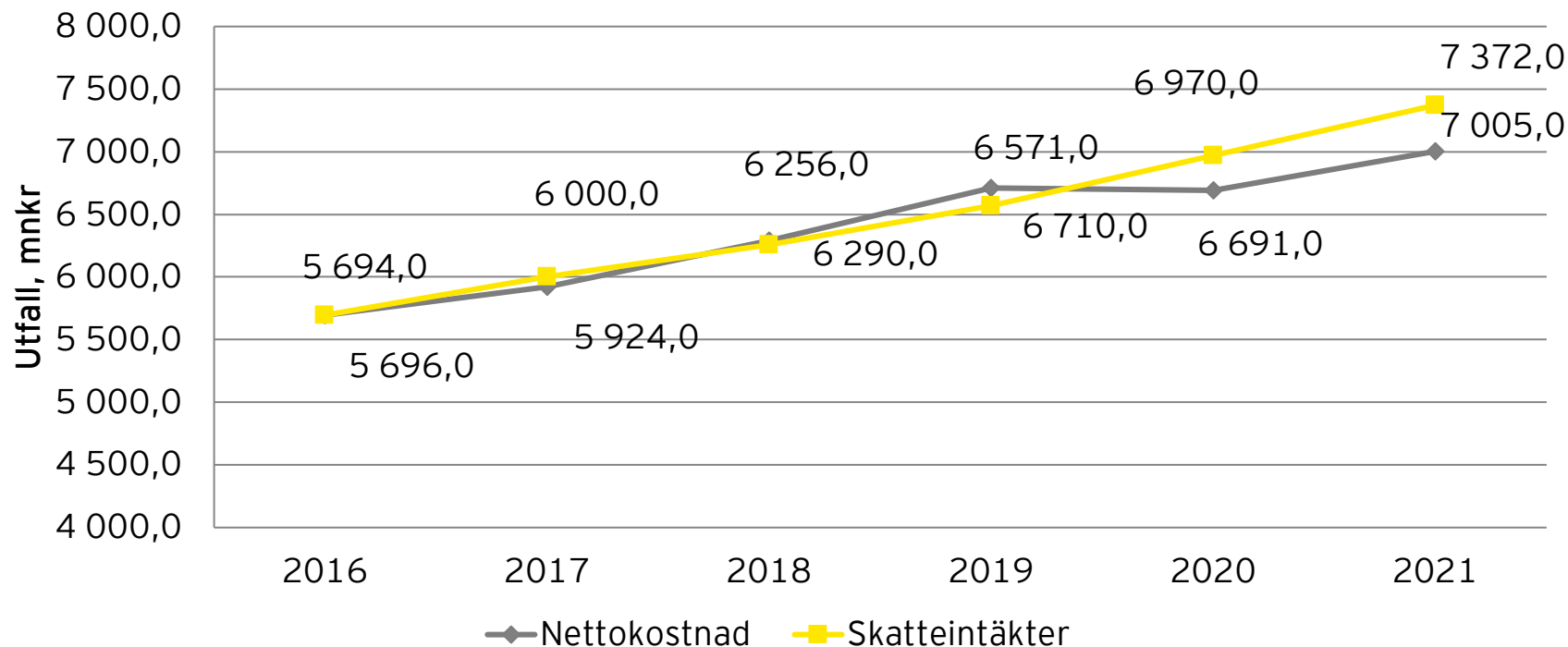
- ▶ Kommunen har över hela perioden haft en försiktig prognos och grafen visar att utfallet är bättre än prognosen.
- ▶ Utfall jämfört med prognos 2021 avviker med 221 mnkr.
- ▶ Förklaringen till den höga budgetavvikelsen för 2021 ligger främst hos Barn- och skolnämnden och Vård- och omsorgsnämnden. Inom Barn- och skolnämndens verksamhet är det främst färre barn och elever än vad som var tänkt när nämndens budget togs som har resulterat i överskott. För Vård- och omsorgsnämnden har effekt av pandemin gjort att efterfrågan på verksamheten har varit lägre än tänkt samt stora och sena statsbidrag som verksamheten har haft svårt med att förbruka under året.

Nyckeltalsanalys

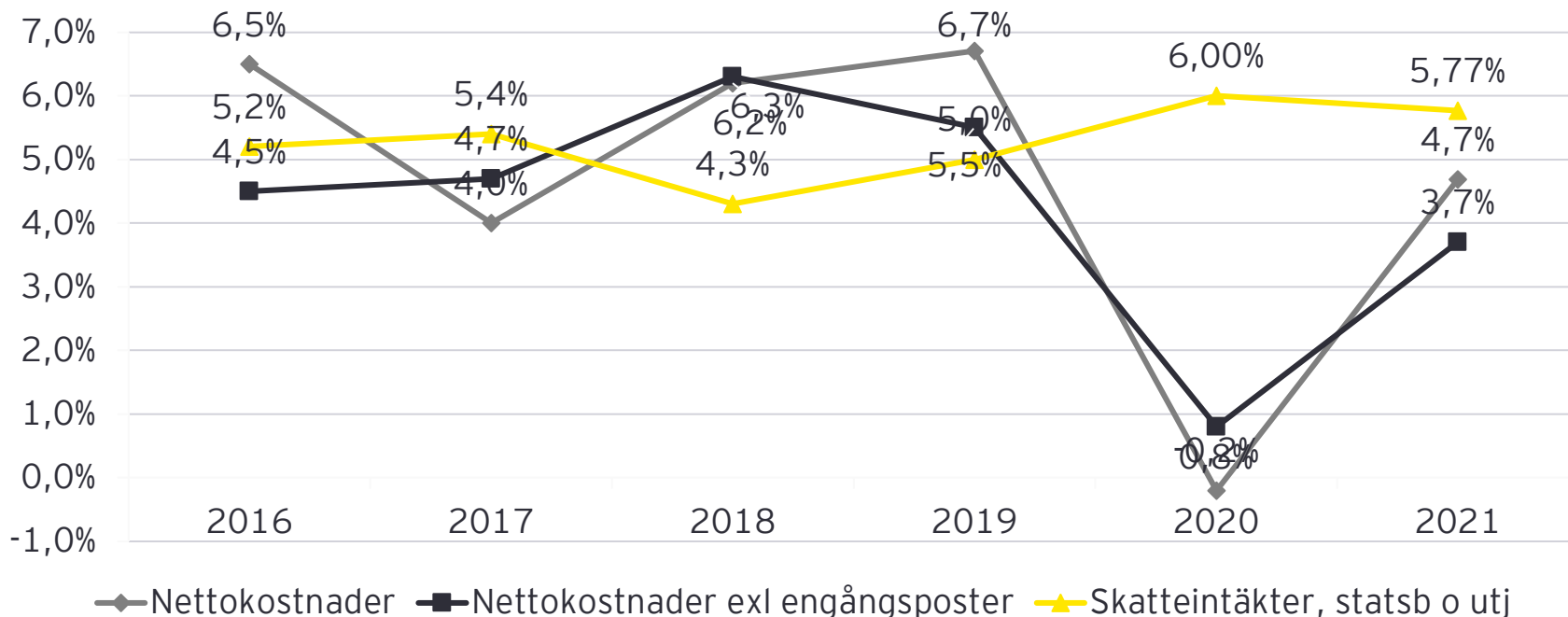

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

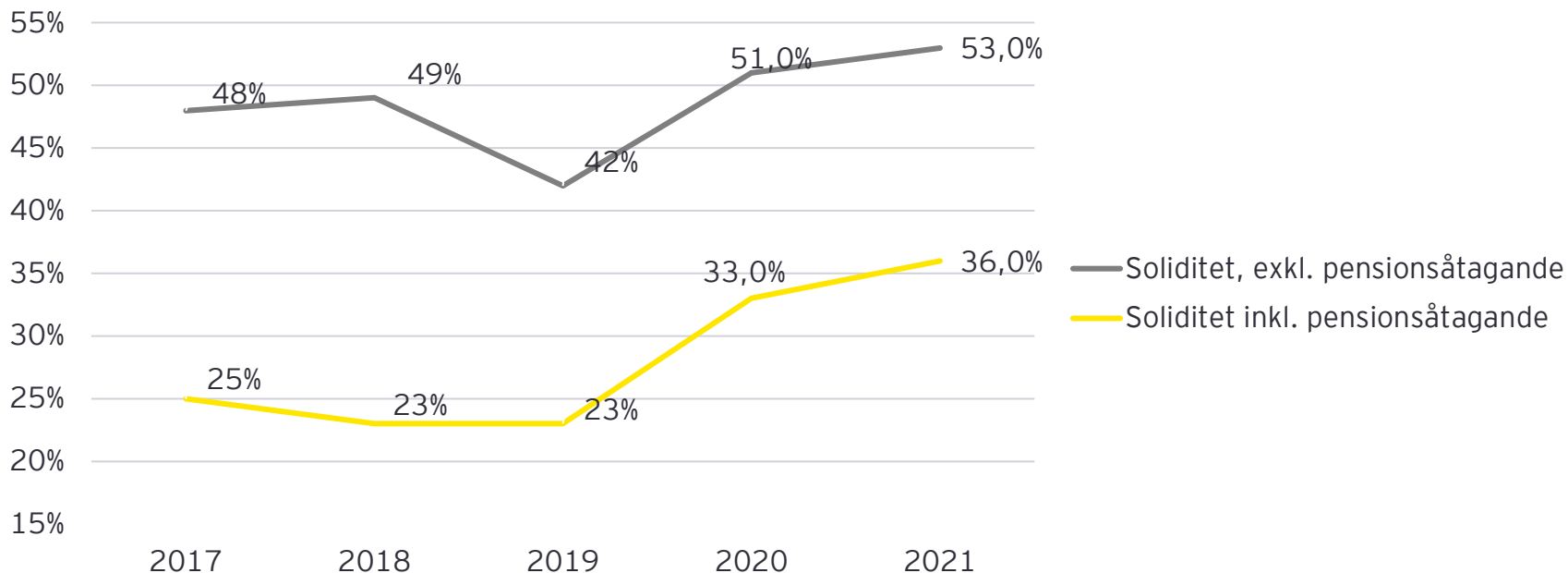
- Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 7372 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 402 mnkr jämfört med 2020.
- Mellan 2016-2021 har skatteintäkter ökat med 1678 mnkr.
- Nettokostnader uppgår till 7005 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 314 mnkr jämfört med 2020.
- Mellan 2016-2021 har nettokostnaderna ökat med 1309 mnkr.
- Det konstateras att skatteintäkter och generella bidrag totalt sett över perioden 2016-2021 överstiger nettokostnaderna.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

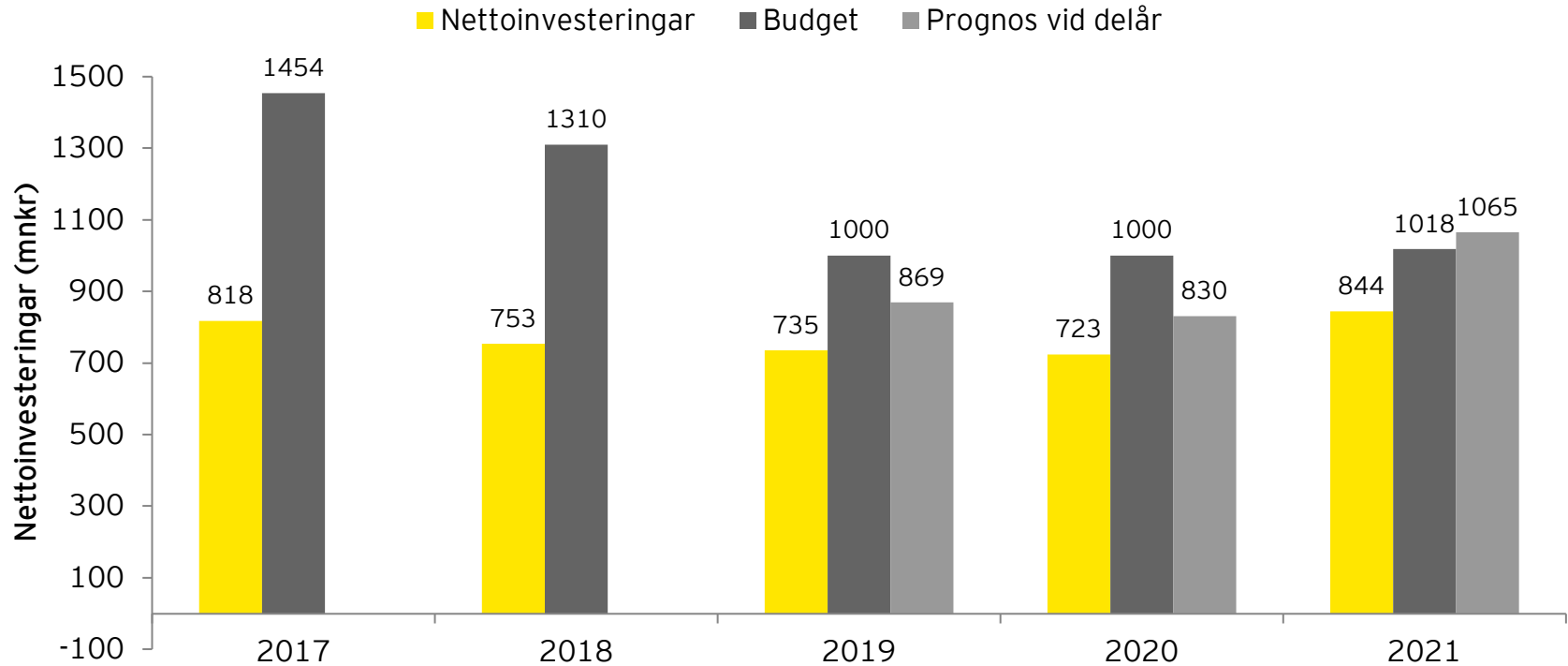
- Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning är mellan 2020 och 2021 5,7%. Förändringen för verksamhetens nettokostnader är 4,7%. Nettokostnadernas andel av skatterintäkter och statsbidrag uppgår för 2021 till 95% (96%), vilket understiger kommunens mål på 98%.
- Vår rekommendation är att kommunen fortsätter att följa kostnadsutvecklingen i verksamheten och vidtar åtgärder om ökningstakten för kostnader börjar att öka i högre takt än ökningstakten för skatteintäkter och bidrag. 2020 påverkas av Corona både i stöd och kostnadsutveckling och det anges i årsredovisningen att ökade kostnader pga. Covid-19 är ca 68 mnkr.

Soliditet

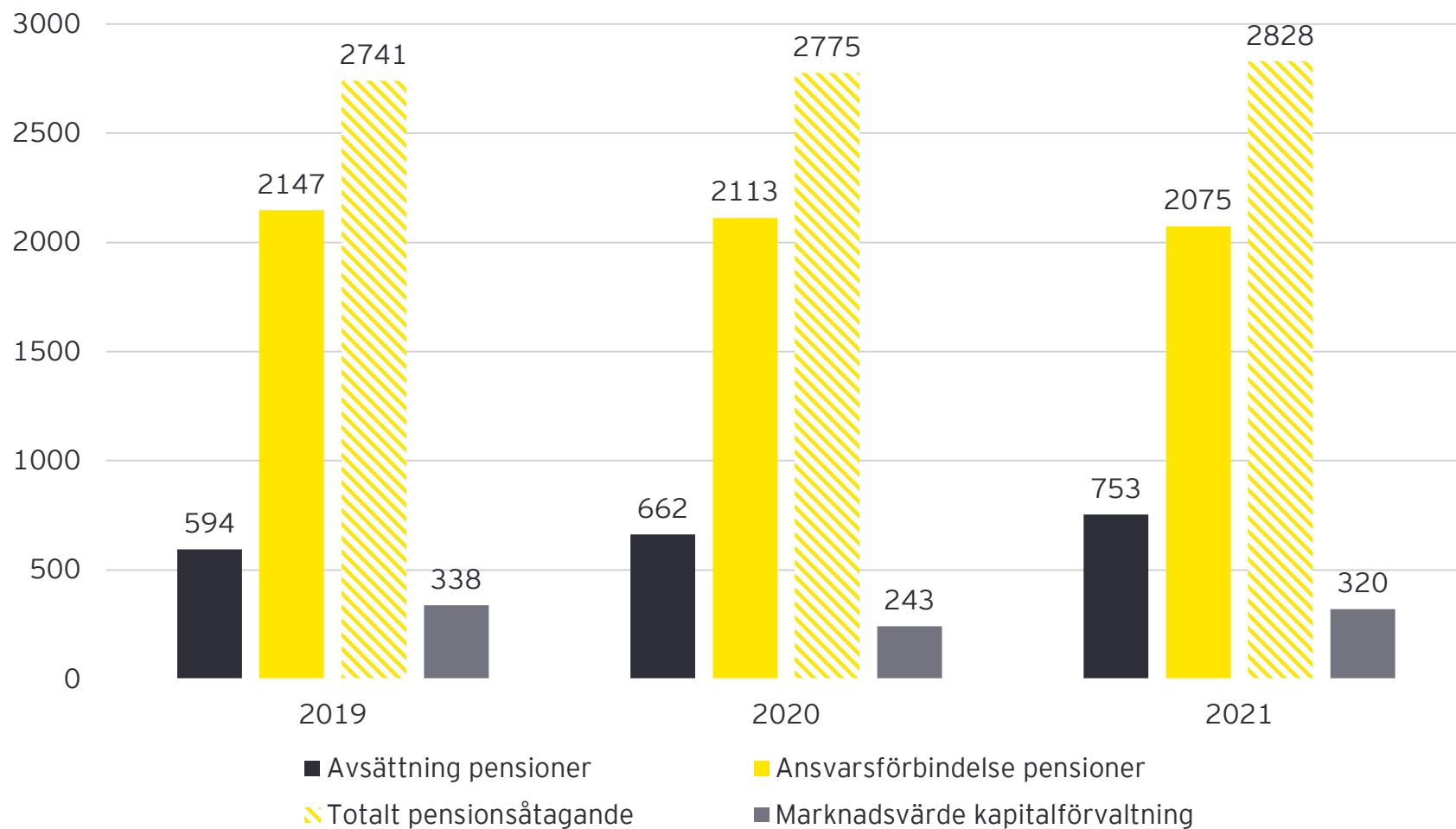
- Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga finansiella utrymme. En hög soliditet skapar ett långsiktigt finansiellt handlingsutrymme.
- Soliditet exkl. pensionsåtagande uppgår till 53%.
- Soliditet inkl. pensionsåtagande uppgår till 36%.

Investeringsverksamheten

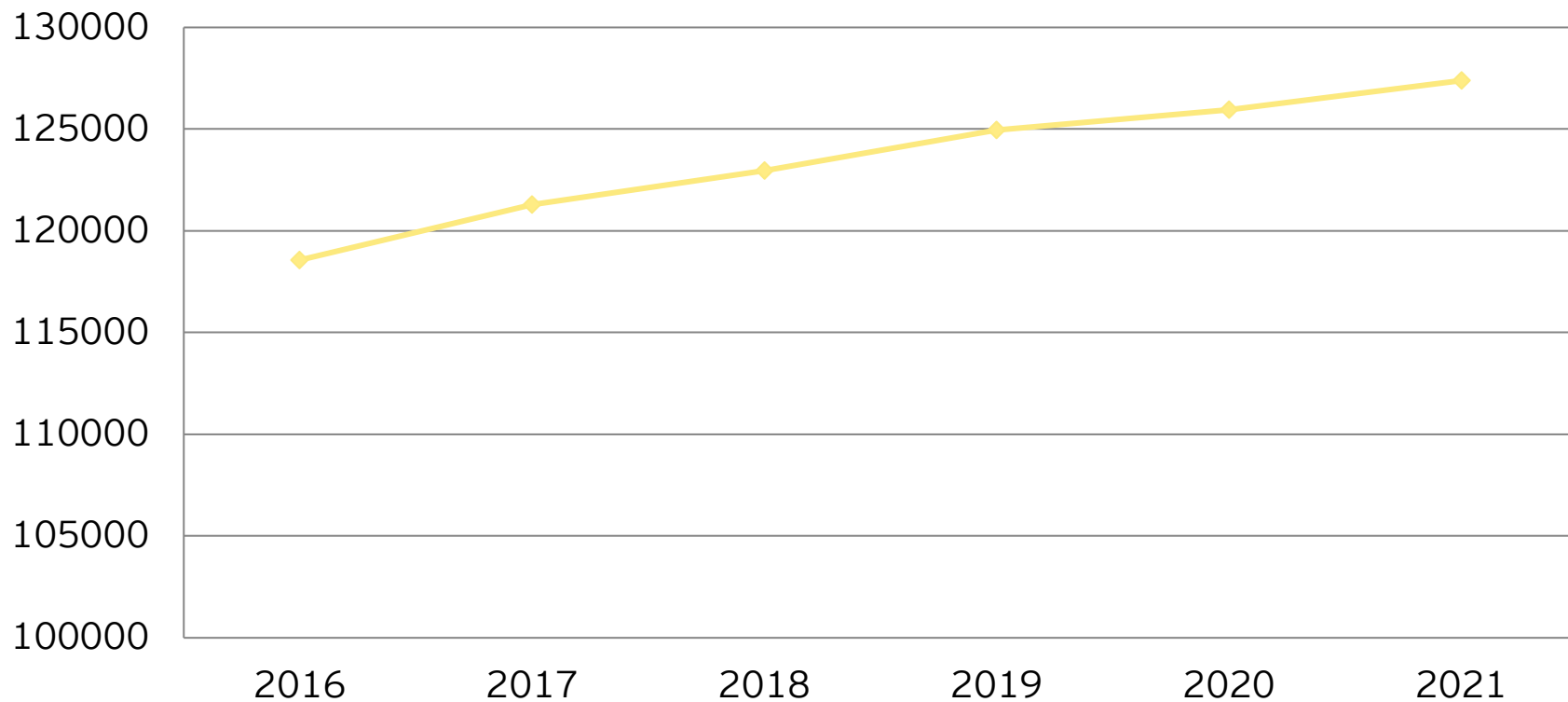

- ▶ Kommunens samlade nettoinvesteringsvolym inklusive exploateringsverksamheten uppgick till 884 miljoner kronor under 2021. Detta var en ökning med 161 miljoner kronor jämfört med 2020, men en minskning jämfört med investeringsramen som var 1018 miljoner kronor.
- ▶ Det konstateras att fullmäktiges beslutade investeringsbudget inte uppnås för året.

Pensionsåtagande och kapitalförvaltning

Strategiska frågor, befolkningsutveckling

- ▶ Befolkningsutvecklingen för januari-december 2021 uppgår till +1435

Nämndernas utfall

Nämndernas utfall

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-251	-266	15
Barn- och skolnämnden	-2 670	-2 754	84
Byggnadsnämnden	-36	-35	-1
Habostyrelsen	-5	-5	0
Kultur- och fritidsnämnden	-377	-366	-12
Miljönämnden	-15	-16	0
Renhållningsstyrelsen	1	0	0
Servicenämnden	-8	10	-19
Socialnämnden	-637	-659	21
Tekniska nämnden	-212	-217	6
Teknik, exploatering och infrastruktur	-76	-76	0
Utbildningsnämnden	-657	-665	8
Vård- och omsorgsnämnden	-2 069	-2 178	109
Valnämnden	-1	-1	0
Överförmyndaren	-12	-15	2
Kommunfullmäktige	-16	-17	0
Revisionen	-	-	-
Summa nämnder	-7044	-7258	214

Nämndernas utfall

Barn- och skolnämnd

- ▶ Barn- och skolnämnden redovisar ett överskott motsvarande 83,8 mnkr.
- ▶ Överskottet förklaras framför allt av att antalet barn och elever i förskola, grundskola och fritidshem varit färre än vad fullmäktiges budgetram för året beräknades på vilket motsvarar nästan 64 miljoner kronor samt av en positiv avvikelse för de kommunala förskole-, grundskole-, grundsärskoleverksamheterna på 12 miljoner kronor.

Servicenämnden

- ▶ Servicenämnden redovisar ett resultat på minus 8,5 miljoner kronor. Det är ett underskott mot resultatkravet på 18,9 miljoner kronor. De främsta orsakerna till avvikelsen har varit oförutsedda kostnader för sanering i samband med investerings- och exploateringsprojekt samt högre kostnader till följd pandemin.

Nämndernas utfall

Socialnämnden

- ▶ Nämnden redovisar ett överskott på 21,5 miljoner kronor. De främsta orsaker till resultatet är bland annat beslutat tillskott från kommunfullmäktige på 15,5 miljoner kronor med syfte att minska kostnaden för försörjningsstödet genom att satsa på ett stärkt arbetsmarknadsfokus med anpassade insatser för att ge Lundaborna större möjlighet till självförsörjning genom anställning och/eller studier.
- ▶ Satsning på arbetsmarknadsinsatser har kommit igång senare än planerat på grund av att tillskapandet av arbetsplatser i kommunen på allvar har kommit igång först i slutet av året. En annan orsak är att nämnden har under året fått intäkter från Migrationsverket för vård utförd tidigare år. Kostnad för vården har uppkommit 2020.
- ▶ Nämnden har även gjort en genomlysning av nämndens verksamhet och detta har lett till betydande effektiviseringar. Inom områden försörjningsstöd och extern köpta platser har dock kostnaderna varit högre än vad som budgeterats. Alla dessa effekter av händelser har resulterat i 2021 års resultat.

Nämndernas utfall

Kultur- och fritidsnämnden

- ▶ Nämnden redovisar ett resultat på minus 11,8 mnkr, huvudsakligen som en konsekvens av att pandemin bitvis tvingat flera verksamheter att stänga för allmänheten och således förlorat intäkter under de perioder som åtgärderna gjort sig gällande samt utrangering av anläggningstillgångar som påverkar årets resultat.
- ▶ På ett antal enheter har omställningen också medfört minskade kostnader som i en mindre grad kompenserar bortfallet av intäkter. Det är främst inom verksamheterna idrott och fritid samt kultur som har negativa resultat och det beror främst på tappade intäkter till följd av nedstängning.

Nämndernas utfall

Vård- och omsorgsnämnden

- ▶ Vård och omsorgsnämndens resultat är ett överskott på 109,5 miljoner kronor.
- ▶ Huvudsaklig anledning till överskottet är att medel till volymökningar inte behövts i den omfattning som förväntades utifrån demografiska prognoser och budget baserat på tidigare års erfarenhet om verksamhetens utveckling.
- ▶ I överskottet ingår 46 miljoner kronor ej budgeterade statsbidrag.

Tekniska nämnden

- ▶ Nämnden uppvisar ett överskott på 6 mnkr.

God redovisningssed och
kommentarer till bokslut

Övriga bokslutskommentarer - God redovisningssed

- ▶ Kommunen har tillämpat samma redovisningsprinciper vid upprättandet av årsredovisningen 2021-12-31 som i årsredovisningen 2020 med undantag för RKR R2 som har anpassats enligt nedan.

Övriga bokslutskommentarer - God redovisningsred

▶ Intäktsredovisning

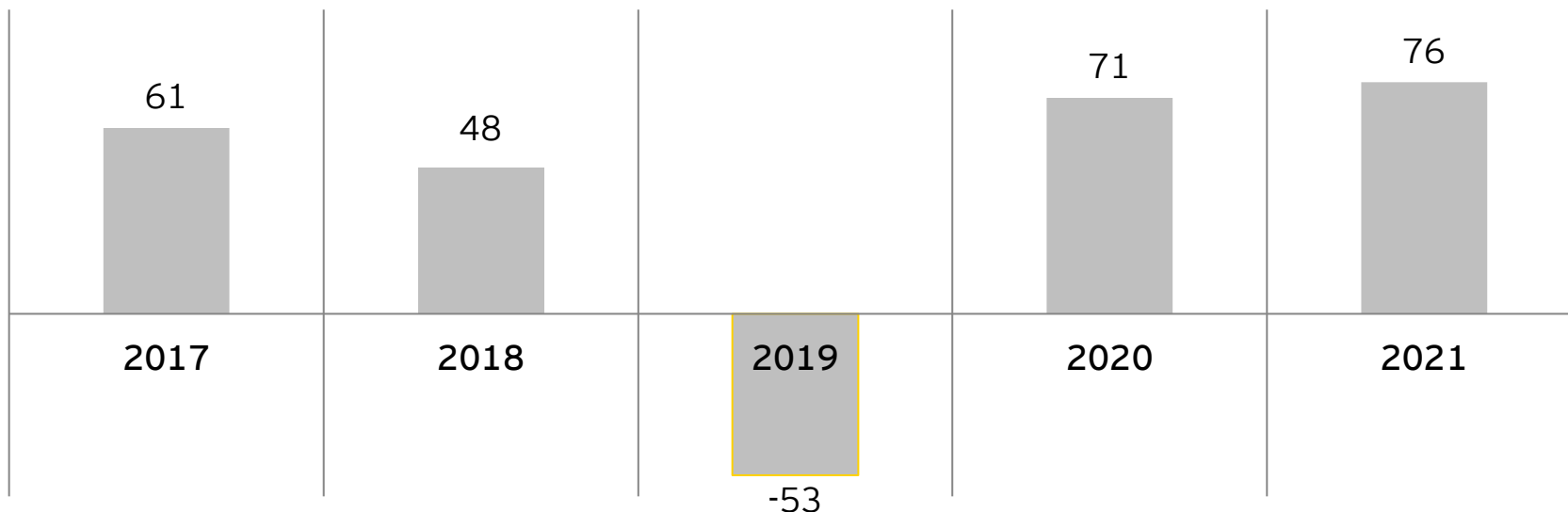
- ▶ Rådet för Kommunal Redovisnings (RKR) rekommendation R2 (intäkter) som trädde i kraft 1/1-2020 anger att när en kommun erhåller gatukostnads- och exploateringsersättningar så ska dessa redovisas som intäkt i sin helhet när det **inte längre föreligger en förpliktelse mot finansiären**. Dvs. när kommunen enligt en gatukostnadsutredning eller exploateringsavtal har fullföljt sina förpliktelser mot finansiären så föreligger inte längre någon skuld mot denna och de erhållna medlen ska sålunda **intäktsföras**. Logiken i detta är att när posten inte längre uppfyller definitionen av att vara en skuld så ska den intäktsföras.
- ▶ Kommunen har under 2021 sammanställt och redovisat effekterna av anpassning till redovisningsprinciperna ovan. Under Redovisningsprinciper görs dels textmässig beskrivning av effekterna och dels i tabellform vilket anger att eget kapital justeras med 841 mnkr p.g.a. ändrad redovisningsprincip. Effekten redovisas över eget kapital då kommunen inte gått över på denna redovisningsprincip tidigare.

God ekonomisk hushållning

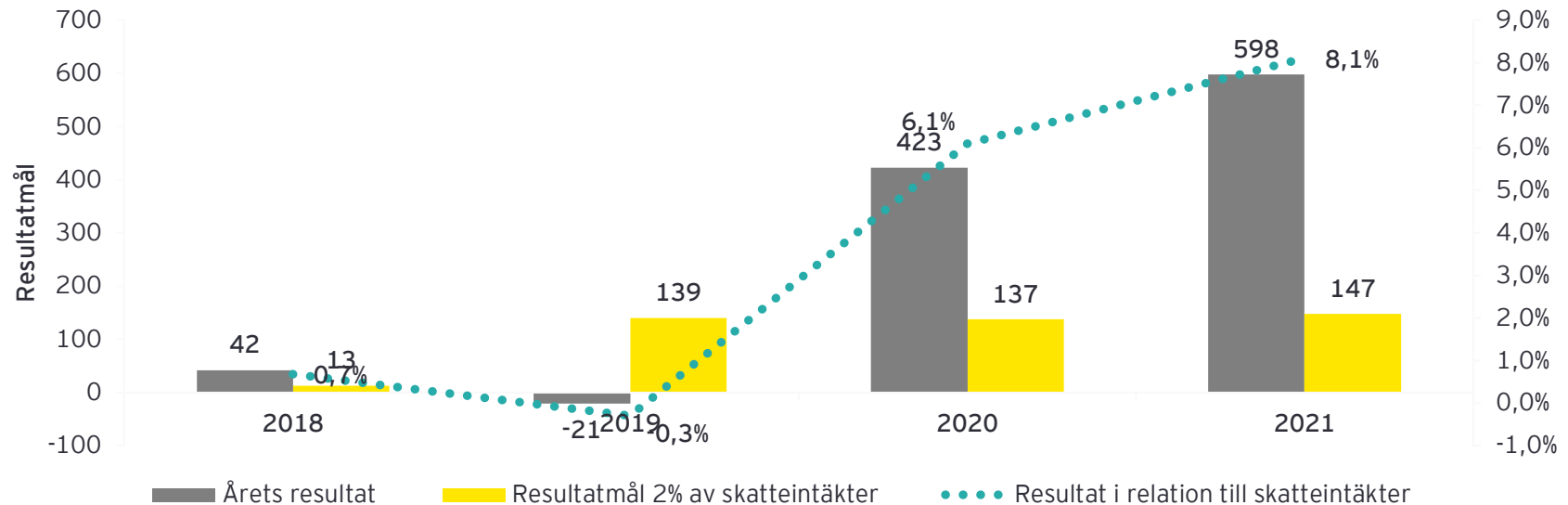

Balanskravsresultat

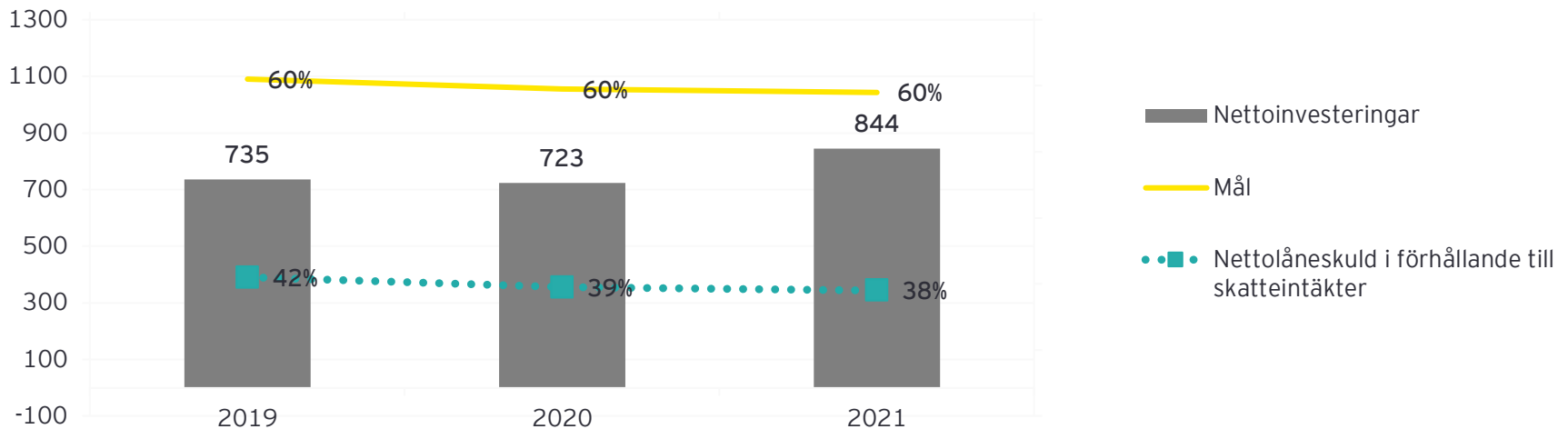
- Lunds kommun hade inget underskott att återställa vid årets början. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 521 miljoner kronor.
- Reservering till resultatutjämningsreserv föreslås göras med 445 miljoner kronor.
- Årets balanskravsresultat uppgick därefter till 76 miljoner kronor

Finansiell målsättning, resultatmål

- ▶ Resultatmålet innebär att kommunens finansiella resultat ska uppgå till 2,0% av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- ▶ Årets resultat uppgår till 8,1 % i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag vilket innebär att målet uppnås.

Finansiell målsättning, skuldsättningsmål

- ▶ Nettolåneskulden ska 2021 uppgå till högst 60% av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- ▶ För 2021 uppgår nettolåneskulden till 38%. Utfallet för 2021 innebär att målet därmed är uppnått.

Måluppföljning, finansiella mål

- ▶ Av Lunds kommuns EVP avseende 2020 framgår följande finansiella målsättning för räkenskapsåret:

- ▶ **Resultatmål**

Årets resultat ska uppgå till 2,0% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- ▶ Prognos: 5,2%
- ▶ Utfall 2021: 8,1%

Uppnås

- ▶ **Skuldsättningsmål**

Nettolåneskulden ska år 2020 uppgå till högst 60% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- ▶ Prognos 2021: 42,7%
- ▶ Utfall 2021: 38%

Uppnås

- ▶ Kommentarer:

Enligt EVP för 2020-2022 så skall resultatmålen uppgå till 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag. Målet uppnås.

Skuldsättningsmålet innebär att nettolåneskulden ska uppgå till högst 60% av skatteintäkter. Målet uppnås.

KFs särskilda uppdrag till nämnderna

- ▶ I årsredovisningen görs en redovisning av dessa, vilka samtliga anges som pågående eller avslutad.

Särskilda uppdrag	Nämnd	Status
Anpassning av skollokaler för övernattning	▶ Servicenämnden ▶ Lundafastigheter	Pågående
Förstudie konserthus i Lund	▶ Kultur- och fritidsnämnden	Avslutad
Lund - Ordets stad	▶ Kultur- och fritidsnämnden	Avslutad
Inrättande av ett kommunalt naturreservat i Höjeådalen	▶ Tekniska nämnden	Avslutad

Måluppföljning, Kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktige har fastställt följande fokusområden med tillhörande mål:

- ▶ **Lundaborna i fokus**
 - ▶ Alla Lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv.
 - ▶ I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad.
 - ▶ Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för barn och unga
- ▶ **Smartare Lund**
 - ▶ I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande
 - ▶ Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat.
 - ▶ Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål.
- ▶ **Organisationen Lund**
 - ▶ Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare.
 - ▶ Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen
- ▶ **Ekonomi**
 - ▶ Vi. Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi

Måluppföljning, Kommunfullmäktiges mål

- ▶ För verksamhetsåret 2021 kan konstateras att de aktiviteter, utvecklingsuppdrag och projekt som görs inom kommunen i hög grad bedöms arbeta i riktning mot kommunfullmäktiges mål och fokusområden.
- ▶ Av nio kommunfullmäktigemål bedöms fyra vara i hög grad uppfyllda. Fem mål bedöms vara delvis uppnådda. För flera av kommunfullmäktigemålen har pandemin haft en negativ inverkan, vilket har lett till en lägre måluppfyllelse än vad som annars skulle ha varit fallet.

Kommunfullmäktigemål	Målbedömning
Alla lundabor ska ha mesta möjliga inflytande över sina liv	Klarar delvis målet
I Lunds kommun skapas kvalitet som gör skillnad	Klarar delvis målet
Lunds kommun ska vara den bästa kommunen att bo och leva i, särskilt för unga och barn	Klarar målet
I Lund ska vi vara ledande inom innovation och skapande	Klarar målet
Lunds kommun ska vara ledande inom miljö och klimat	Klarar målet
Lunds kommun ska vara ett attraktivt och funktionellt besöksmål	Klarar delvis målet
Lunds kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare	Klarar delvis målet
Vi vill uppmuntra nytänkande och en stark innovationskultur i organisationen	Klarar delvis målet
Lunds kommun ska ha långsiktigt hållbar ekonomi	Klarar målet

Sammanfattande bedömning av årsredovisning

- ▶ I vår granskningsrapport framgår omfattning och inriktning på granskningen, samt eventuella begränsningar. Granskningen har inte indikerat på några väsentliga fel i redovisade resultat- och balansräkningar, kassaflöden eller noter för kommunen för räkenskapsåret 2021.
- ▶ Vår granskning har också omfattat en bedömning av följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) när det gäller upprättande av förvaltningsberättelse, driftsredovisning och investeringsredovisning.
- ▶ Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunala redovisningslagen och God redovisningssed.
- ▶ Utfallet för 2021 uppgår till 598 mnkr vilket är 175 mnkr högre än utfallet för 2020.
- ▶ 2021 har skatteintäkterna ökat med 5,7 % och nettokostnaderna har ökat med 4,7 %.
- ▶ Balanskravsresultatet efter föreslaget resultat till Resultatutjämningsfond är 76 mnkr.
- ▶ Båda finansiella målen uppnås för 2021. Av nio kommunfullmäktigemål bedöms fyra vara i hög grad uppfyllda. Fem mål bedöms vara delvis uppnådda. För flera av kommunfullmäktigemålen har pandemin haft en negativ inverkan, vilket har lett till en lägre måluppfyllelse än vad som annars skulle ha varit fallet.

Sammanfattande bedömning av årsredovisning

- ▶ Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.
- ▶ I årsredovisningen anges att vid utvärdering av ställningstagandet om god ekonomisk hushållning har en total granskning av kommunfullmäktigemålen gjorts. Bedömning av måluppfyllelse för respektive kommunfullmäktigemål baseras på en helhetsbedömning av resultat av de särskilda uppdrag, aktiviteter och projekt som är kopplade till målet och som utförs av nämnder, styrelser och bolag. Den sammantagna bedömningen både utifrån ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att kommunkoncernen och kommunen har haft en god ekonomisk hushållning utifrån de av kommunfullmäktige fastställda målen för 2021.
- ▶ Vi bedömer, med grund i ovanstående, att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat i budget 2021 och Lunds Kommun uppnår god ekonomisk hushållning.

Lars Starck

Auktoriserad revisor

lars.starck@se.ey.com

+46 70 3901742

